

Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 31.12.1998,

- nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK)

PER-ARNE JOHANSEN & MORTEN VIKER

Johansen, P-A. & Viker, M. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m 1998. – nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK). *Natur i Østfold 18(2)*: 139-158.

Arbeidet med innsamling av fugleobservasjoner i Østfold går videre og denne rapporten presenterer innsendte rapporter godkjent for publisering av den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen. For noen arter er opptrøden kommentert. Etter den systematiske gjennomgangen oppfordres observatørene om å sende inn rapporter på observerte fugler som ennå ikke er rapportert.

Ingen nye arter for fylket rapporteres denne gang, men funn nr. 10-12 av grålire og funn nr. 8 av polarjo presenteres. I tillegg store antall og vinterfunn for flere arter.

Per-Arne Johansen, Buskogen 2. 1675 Kråkerøy. E-post: pe-johan@online.no

Morten Viker, Grågåsvæien 4. 1679 Kråkerøy. E-post: viker@online.no

Systematisk gjennomgang av godkjente saker, og rapport saker:

SMÅLOM *Gavia stellata*

1998: 7 sikre hekninger + 2 sannsynlige. Rømskog, Marker 15.06 (GHA,OWK). 3 ind. Femsjøen, Halden 15.06 (AAN). 1 ind Kurefjorden, Rygge/Råde 14.12, og 2 ind. 19.12 (RBO).

Sees stadig oftere i Haldens skogstrakter vår og sommer. Fisker i de større sjøene i distriktet.

Trolig ville det bli gjort flere observasjoner årlig av disse to artene om lomtrekket i ytre deler av Oslofjorden, spesielt i mai, ble overvåket nærmere. Pr. 1998 foreligger det 13 funn av gulnebbblom og 6 funn av islom fra fylket, samt et fåtall observasjoner av ubestemte "kjempelom".

STORLOM *Gavia arctica*

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12-14.12 (PAJ,ÅSF,RBO).

Vi ønsker fremdeles å få tilsendt vinterobservasjoner av storlom. Vanligvis skal forekomsten av denne arten vinterstid være mindre enn for smålom, men vi vil gjerne undersøke dette forholdet nøyere.

DVERGDYKKER *Tachybaptus ruficollis*

1998: 1 ind. Brattøya, Halden, primo jan. (JBO). 2 ind. Tista, Halden 22.01 (MOL). 1 ind. Isegran, Fredrikstad 13-17.02 (PAJ,ÅSF). 1 juv. Brekkemoa, Rakkestad 05.09 (POS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 06.09 (MPE,BFR). 1 ind. Akerøya, Hvaler 11.-12.09 (MPE). 1 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 13.10 (CJA). 1 ind. Tista, Halden 15.12 (TST). 1 ind. Øra, Fredrikstad 24.12 (PAJ,ÅSF).

Igjen et år med flere høst- og vinter-

ISLOM/GULNEBBLOM *G. immer/adamsii*

1998: 2 ind. N.Missingen, Fredrikstad 30.05 (PAJ,ÅSF).

observasjoner. Vårobservasjoner og funn fra potensielle hekkeplasser i hekketiden mangler. Hvor hekker fuglene som overvintrer hos oss?

TOPPDYKKER *Podiceps cristatus*

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.01 (ADY). 1 ind. Grimsøy, Sarpsborg 13.02 (TGU). 108 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 108 ind. av toppdykker er sannsynlig det høyeste tallet registrert Østfold.

GRÅSTRUPEDYKKER *Podiceps grisegena*

1995: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.03 (ADY). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.09 (TAA).
1996: 1 ind. 17.04 (ESA,TSØ). 1 ind. 04.05 (BFR). 1 ind. 21.10 (ADY). 1 ind. 08.12 (ADY). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
1998: 7 ind. Akerøya, Hvaler 30.04 (MPE,TAA). 2 ind. Akerøya, Hvaler 01.05 (TAA). 1 ind. Tisler, Hvaler 01.05 (OTE,RTO,TSØ). 1 ind. Akerøya, Hvaler 12.05 (CJA,BFR). 1 ind. Akerøya, Hvaler 28.09 (PTA). 1 lk ind. Akerøya, Hvaler 08.10 (MPE,LPS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12-15.12 (PAJ,ÅSF,RBO).

HORNDYKKER *Podiceps auritus*

1995: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.04 (ADY). 1 ad. 17.08 (TAA). 2 ind. 31.08 (CJA). 1 ad. 01.09 (TAA). 2 ind. 11.09 (ØLÅ). 1 ind. 13.09- 18.09 (TAA). 2 ind. 30.09 (MNI). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
1996: 1 ind. 04.05 (TAA). 2 ind. 23.08 (RSO). 2 ind. 25.08 (ADY). 2 ind. 06.09 (ADY). 4 ind. 08.09 (PTA). 4 ind. 23.09 (NN). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
1997: 1 ind. 21.08 (SEN). 2 ind. 23.08 (PAJ). 1 ind. 24.08 (LPS). 1 ind. 28.08 (ESH). 2 ind. 05.09 (TAA). 2 ind. 07.09 (PGR, ADY). 2 ind. 09.09 (TSØ). 1 ind. 14.09 (TAA). 5 ind. 20.09 (PTA). 2 ind. 30.09 (MNI). 1 ind. 05.10 (MNI). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.03

(RBO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 03.04 (ADY). 1 ind. Akerøya, Hvaler 07.04 (MPE,TAA,JRA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 12.04 (TAA). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.04-28.04 (MNI,ADY,RBO). 2 ind. Akerøya, Hvaler 24.04 (BFR). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.04 (LPS). 27.04 (LPS). 2 ind. Røsægmoa, Rakkestad 08.08 (POS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.08 (PTA). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 06.09 (PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.08 (RBO). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 02.09 (PAJ,ÅSF,MNI). 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 06.09 (PAJ,ÅSF,MNI). 5 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12-14.09 (PAJ,PTA). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 15.09 (ÅSF). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 17.09 (PTA). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.10 (PAJ,MNI,PGR). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.10 (RBO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.11 (ADY).

Kurefjorden er fremdeles det stedet i fylket hvor det blir gjort flest observasjoner av arten og det er store sjanser til å få oppleve denne vakre fuglen her fra slutten av august til ut i november. Interessante er også observasjonene fra Glomma, det er tidligere ikke innmeldt mange observasjoner herfra.

HAVHEST *Fulmarus glacialis*

1997: 7 ind. Vikertangen, Hvaler 13.09 (MPE,TWA).
1998: 2 ind. Verlebukta, Moss 07.02 (GBJ). Akerøya, Hvaler: Til sammen 100 ind. trakk forbi i perioden 13.06-21.10. I tillegg kommer 600+ ind. 23.10, og 300+ ind. 24.10 (JRA,PTA).

Arten er vanlig forekommende i Oslofjorden store deler av året, og blir tydelig under-rapportert. Den er derfor tatt ut av listen som rapporteringsart fra 01.01.99.

GRÅLIRE *Puffinus griseus*

1997: 1 ind. Akerøya, Hvaler 01.11 (JRA,TAA).

1998: 3 ind. Akerøya, Hvaler 09.10 (PTA). 4 ind. Akerøya, Hvaler 23.10 (PTA,JRA). Dette er 10. – 12. funn i Østfold.

HAVSVALE *Hydrobates pelagicus*

1997: 2 ind. (døde), Struten, Fredrikstad 16.07 (JIB). 1 ind. funnet dødt, Nordre Søster, Fredrikstad 17.07 (OWK,m.fl).

Funnet av disse havsvalene er nærmere beskrevet av Wergeland Krog (1998).

HAVSULE *Morus bassanus*

1998: Til sammen 82 ind. trakk forbi Akerøya, Hvaler i perioden 13.06-24.10.

STORSKARV *Phalacrocorax carbo sinensis*

1997: Hekking (15 par), Øra, Fredrikstad 01.05* (PAJ,ÅSF).

1998: Hekking (122 par), Øra, Fredrikstad 01.05.* (PAJ,ÅSF).

Dette er de første kjente hekkefunn av arten i Østfold og en artikkel om disse hekkefunnene er publisert av Fredriksen & Johansen (1999). De første gjenfunn av svensk og danskmerket skarv har også blitt rapportert inn: se egen artikkel om skarven på Øra ved Fredrikstad et annet sted i dette heftet. I 1997 ble det rapportert 16000 par i 86 kolonier i Sverige, dette er en tilbakegang på 10% i forhold til 1996 og det ser ut til at den voldsomme ekspansjonen har stoppet opp. Arten øker allikevel i innlandet, bl.a. i Värmland hvor det dette året fantes 3 kolonier med til sammen 190 par (Tyrberg 1998).

TOPPSKARV *Phalacrocorax aristotelis*

1997: 1 ind. 1K. Søndre Asmaløy, Hvaler 05.10 (MGV).

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 21-22.03 (CJA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 06.04 (CJA).

Toppskarven har etter hvert blitt en årlig overvintrer langs den svenske västkusten i ganske stort antall, i 1997 som mest 65+ ind.

Ursholmen – Segelskären i Bohuslän 30.11.

Arten registreres hver vinter regelmessig ved

Malön og Nidingen i Halland og Ursholmen – Segelskären og Väderöarna i Bohuslän (Tyrberg 1998). Med tanke på den korte avstanden til Kosterområdet i Bohuslän er det ikke utenkelig at toppskarven også er årlig hos oss om vinteren. Nærmere undersøkelser av områdene Tisler/Heia – Torbjørnskjær midtvinters vil avsløre om dette er tilfelle.

DVERGSVANE *Cygnus columbianus*

1997: 9 ind. Skinnerflo, Råde 03.03 (GBJ).

1998: 2 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 10.04 (MPE,LPS,TWA). 2 ind. Myrvoll, Trøgstad 11.04* (PAJ,ÅSF). (samme fuglene). 3 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.11 (RBO).

Funn nr. 19 og 21-22 i fylket.

SANGSVANE *Cygnus cygnus*

1998: Hekkefunn, Gjølsjøen, Marker 15.05 (MOL). Hekkefunn, Aspestrandtjern, Aremark 06.07 (MOL). Hekkefunn, Stomperudtjern, Degernes, Rakkestad (AAN).

Det meldes stadig inn nye hekkelokaliteter for sangsvane, men vi mangler rapporter om flere allerede kjente lokaliteter. Vi ønsker derfor innrapportert alle hekkefunn hvert år. Ta gjerne en titt på tidligere publiserte hekkelokaliteter og år og kom med suppleringer. Det planlegges en artikkel om sangsvanas innvandring og hekkebestandens utvikling i fylket.

SÆDGÅS *Anser fabalis*

1995: 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.09-06.09 (TWA).

1996: 1 ind. 27.04 (MNI). 1 ind. 28.04 (RFR). 1 ind. 04.05 (TWA). 1 ind. 05.10 (SLU).

Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1998: 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 10.04 (TAA,LPS,MPE). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 25.04 (PTA). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.10 (K.Myrmo,ADY).

KORTNEBBGÅS *Anser brachyrhynchus*

1994: 1 ind. 12.08 (JNY). 1 ind. (ESH). Begge obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

- 1995:** 2 ind. 23.04 (NN). 10 ind. 23.09 (RWD). Begge obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
- 1996:** 8 ind. 23.09 (NN). 67 ind. 05.10 (SLU). 66 ind. 11.10 (HEL). 30+ ind. 18.10 (PTA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
- 1997:** 9 ind. 02.05 (HEL). 2 ind. 04.05 (TWA). 2 ind. 10.05-11.05 (PTA). 7 ind. 12.05 (LPS). 3 ind. 15.05 (RTA). 26 ind. 30.09 (MNI). 1 ind. 05.10 (ADY). 1 ind. 12.10 (ADY). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
- 1998:** 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.04 (ADY). 7 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 25.04 (PTA). 20 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.04 (PAJ,ÅSF). 3 ind. Øra, Fredrikstad 16.05 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Øra, Fredrikstad 20.09 (PAJ). 105 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.09 (PGR). 150+ ind. dir. Sekkelstein, Askim 27.09 (PTA,TTA). 5 ind. Brekkemoa, Rakkestad 28.09 (TGU). 500+ ind. Vestvannet, Tune, Sarpsborg 03.10 (PTA,TTA). 9 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (MNI).

1998 ble nok et "godt år" for arten i fylket, og med suppleringen fra 1996 og 1997 ser det ut til at kortnebbgås etter hvert kan bli et "vanligere" syn i Østfold både i mai og september.

TUNDRAGÅS *Anser albifrons*

- 1998:** 1 ad. ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 14.03-12.04 (GBJ,RBO m.fl.). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 25.04 (PTA). 1 ad. ind. Akerøya, Hvaler 30.04 (MPE,TAA). 3 observasjoner på et år er mye for Østfold.

GRÅGÅS *Anser anser*

- 1998:** 1 par hekket og fikk frem 5 pull. Akerøya, Hvaler (AOS). 1 par med unger Eldøya, Rygge (GBJ). 45 ind. Øra, Fredrikstad 17.07 (PAJ,ÅSF). 319 ind. Øra, Fredrikstad 29.08 (PAJ,ÅSF). 15-20 par hekket i Øra naturreservat (PAJ,ÅSF).

Framgangen for arten fortsetter og spredningen øker på kysten, vi savner imidlertid rapporter om artens økning i indre deler av fylket.

SNØGÅS *Anser caerulescens*

- 1998:** 4 ad. ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 14.09 (PTA).

Det er ikke gjort mange observasjoner av snøgås i Østfold, og det kan stilles spørsmålsteget ved om fuglene som observeres hos oss er av genuint ville individer. En liten bestand hekker hvert år i Indre Oslofjord og hvert år rømmer det flere fugler fra parker, det er derfor mest nærliggende å tro at disse 4 fuglene er av "tvilsom opprinnelse".

HVITKINNGÅS *Branta leucopsis*

- 1977:** 17 ind. Akerøya, Hvaler 09.10 (RBO).
- 1995:** 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 17.09-18.09 (TWA).
- 1996:** 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 28.05 (RSO).
- 1997:** 1 ind. på flg. datoer: 15.06 (PTA). 17.07 (TWA). 26.07 (TWA). 02.08 (PAJ). 07.08 (TWA). 10.08 (ØLÅ). 14.08 (JRA). 2 ind. 23.08 (ADY). 10 ind. (PGR). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
- 1998:** 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 14.05 (ADY). 2 ind. Eldøya, Rygge 30.05 (PAJ,ÅSF).

Fremdeles meldes det inn observasjoner fra hekketiden, men vi har fremdeles til gode å få innrapportert hekkefunn.

RINGGÅS *Branta bernicla*

- 1994:** 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.10 (RFR)
- 1995:** 11 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 23.09 (RWD).
- 1997:** 1 ind. 29.07 (LPS,TWA). 1 ad. 26.09 (TWA). Begge obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
- 1998:** 1 ind. Akerøya, Hvaler 31.05 (LPS). 1 ind. Øra, Fredrikstad 10.10 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.10 (Kendt Myrmo,ADY).

Ingen av disse fuglene er underartsbestemt, tradisjonelt er det den østlige underarten *B.b. bernicla* som treffes hos oss. Vi oppfordrer observatørene til å sjekke dette nærmere.

GRAVAND *Tadorna tadorna*

1998: 1 par Vestvannet, Tune, Sarpsborg 26.02 (GBJ). 1 ind. Grimsøykilen, Sarpsborg 28.02 (TGU). 1 par Brekkemoa, Rakkestad 25.04 (POS). 2 1k ind. Akerøya, Hvaler 06.-12.10 (AOS). 1 par Femsjøen, Halden 11.05 (AAN).

I forrige rapport publiserte vi det tidligste funnet noensinne fra Indre Østfold: 1 ind. Brekkemoa, Rakkestad 01.03.1997. Allerede i 1998 innrapporteres det så februarfugler fra Vestvannet. Det kan vel diskuteres om denne lokaliteten ligger i Indre Østfold, men om en regner Østfold-raet som grense så er det tilfellet da dette raet nettopp demmer opp Vestvannet.

BRUNNAKKE *Anas penelope*

1998: 1 hunn Akerøya, Hvaler 12.12 (MPE,BFR). 1 ind. Skipstadkilen, Asmaløy, Hvaler 20.12 (ØHA). 1 ind. Krogstadfjorden, Råde 28.12 (ADY).

3 innrapporterte vinterobservasjoner er mye for Østfold. Det er mulig at fuglen fra Akerøya og Skipstadkilen er den samme da det er kort avstand mellom lokalitetene.

SNADDERAND *Anas strepera*

1996: 1 hann Kurfejorden, Rygge/Råde 28.04-05.05 (ADY,RFR,TAA).

1998: 1 par Øra, Fredrikstad 01.05 (PAJ,ÅSF). 1 hann Vollgravene, Gamle Fredrikstad 12.-22.09 (BGU,HGR,PTA,SPE).

Etter noen gode år sent på 80-tallet og tidlig på 90-tallet (med bl.a. hekking på Øra) er antallet observasjoner nå tilbake til det "normale".

KNEKKAND *Anas querquedula*

1995: 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 25.04 (OMT).

1996: 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 04.05-05.05 (BFR,LPS). 1 hann + 1 hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 13.05 (TAA).

1998: 1 hann + 1 hunn 24-26.04 (PAJ,ÅSF,ADY,RBO). 1 hann 28.04 (RBO). 2 hanner 04.05-07.05 (MNI). 1 hann 08.05-

09.05 (MNI). Hekking, 1 hunn med 6 pull. Gjølssjøen, Marker 15.05 (MOL). 1 hann 29.05 (ADY). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde. 1 hann Brekkemoa, Rakkestad 03.10 (POS).

Hekkefunnet er det første kjente i Østfold. I Sverige ble det rapportert ca. 250 hekkinger i 1997, hvorav Hornborgasjön hadde minst 50 par (Tyrberg 1998). Det foreligger ikke mange konkrete hekkefunn fra Norge, noe som synes litt underlig når man har så mange i Sverige. Trolig har vi ikke like store egnede arealer for arten her til lands, men med det antall vår-observasjoner hos oss skulle en tro at hekking var vanligere.

TAFFELAND *Aythya ferina*

1993: Sorgenfrigropa, Borge, Fredrikstad 09.10 (CJA).

1995: 1 hann, Kurefjorden, Rygge/Råde 15.12 (ADY).

1996: 2 hanner Kurefjorden, Rygge/Råde 23.08 (RSO).

1998: 2 hanner og 1 hunn, Gjølssjøen, Marker 13.04 (PTA,SPE, MOL). 1 hann Brekkemoa, Rakkestad 24.10 (POS).

Fremdeles mangler nyere observasjoner som indikerer at arten fremdeles hekker i Østfold. Par sees årlig på den gamle hekkeplassen i Gjølssjøen på våren og forhåpentligvis er det snakk om fugler som går til hekking.

BERGAND *Aythya marila*

1995: 1 hunn, Kurefjorden, Rygge/Råde 01.01 (ADY).

1998: 1 hunn, Øra, Fredrikstad 11.01 (PAJ). 1 par dir. Akerøya, Hvaler 30.04 (MPE,TAA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 10.10 (PAJ,ÅSF). 7 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (PAJ,LGR,PGR). 13 ind. Brekkemoa, Rakkestad 18.10 (POS). 5 ind. Røsægmoa, Rakkestad 14.11 (POS). 1 ind. Øra, Fredrikstad 06.11 (PAJ,ÅSF). 3 ind. Øra, Fredrikstad 14.11 (PAJ). 18 ind. Øra, Fredrikstad 19.11 (ÅSF). 4 ind. Øra, Fredrikstad 06.12 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Krokstadfjorden, Råde

12.12. (ADY). 3 ind. Neskilen, Fredrikstad
25.12 (MOL).

LAPPFISKAND *Mergellus albellus*

1996: 1 hann 14.04 (ADY). 1 hann + 1 hunn
18.04 (TAA,BFR). 1 2K hann 01.05 (TAA).
1 hunn 04.05 (ØLÅ). Alle obs. Kurefjorden,
Rygge/Råde.

1998: 1 hunnf. Kurefjorden, Rygge/Råde
28.04/RBO). 1 hunn Kurefjorden, Rygge/
Råde 02.10 (JST). 1 hunn, Grimsøy, Sarps-
borg 20.10 (TGU). 3 hunner, Kurefjorden,
Rygge/Råde 14-15.12 (ÅSF,RBO). 1 hunn
Neskiln, Øra, Fredrikstad 20.12 (REI).

LAKSAND *Mergus merganser*

1998: 1 hunn lå på reir med egg Søndre Bok-
sjø, Halden 28.04 (GBJ). 1 reir med 14 egg.
Fugleskjær, Fredrikstad 16.05 (PAJ,ÅSF). 2
kull, hvert med 5 pull. Femsjøen, Halden
03.06 (AAN). 1 kull 7 pull. Vadet, Tistadal,
Halden 06.06 (AAN).

*Funnet fra Fugleskjær er det første hekkefunn
ved saltvann i fylket.*

VEPSEVÅK *Pernis apivorus*

1994: 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 04.06
(ADY).

1995: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.05
(ØHA). 1 ind. Skårakilen, Onsøy, Fredrik-
stad 18.08 (CJA).

1996: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.05
(TAA).

1997: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 13.09
(PTA).

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.06
(MNI), 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 23.06
(RBO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde
09.08 (ØHA). 1 ind. Jeløy, Moss 07.07
(RBO). 1 ind. Berby, Halden 08.07 (MOL).
1 ind. Eidsberg 19.07 (TGU). 1 ad. hann,
Vannsjø, Rygge 25.07 (LFL, I. Janson). 3
ind. Berby, Halden 16.08 (MOL). 1 ind.
Vansjø, Rygge 16.08 (PRO).

HAVØRN *Haliaeetus albicilla*

1997: 1 subad. ind. Berbyelva, Halden 25.01
(SEN,HKN). 1 ind. Jeløy, Moss 01.02
(PAJ,m.fl.). 1 ind. Øra, Fredrikstad 23.11
(PAJ).

1998: 1 ind. Grimsøy, Sarpsborg 13.02 (TGU).
1 ind. Grimsøy, Sarpsborg 17.04 (TGU). 1
ind. Øra, Fredrikstad 06.11 (PAJ,ÅSF). 1
ind. Akerøya, Hvaler 08.11 (CJA).

*Havørna påtreffes nå hver vinter, mens den er
svært uvanlig til andre årstider. Sarpsborg-
funnet fra 1998 er derfor uvanlig, men etterføl-
ger et funn fra Hærsetersjøen i Trøgstad 01.05
1996. I Sør-Sverige sees arten nå stadig oftere
sommerstid, kanskje dette blir tilfelle også hos
oss?*

SIVHAUK *Circus aeruginosus*

1994: 1 1K 11.08 (ESH). 1 ind. 14.08 (JNY).
Begge obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1995: 1 ad. hann + 1 ad. hunn 23.04 (NN). 1
3K hann 19.05 (ADY). 2 ad hann + 1 2K
hunn 20.05 (NN). 1 2K 01.06 (OMT). 2 ad.
hunn + 1 1K 19.08 (RFR). 1 1K 26.08
(HEL). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1996: 1 hunn 10.08 (JEB). 1 ind. 23.08 (RSO).
1 hunn 25.08 (ADY). Alle obs. Kurefjorden,
Rygge/Råde.

1997: 1 hann 08.06 (ADY). 1 ad. hunn 26.07
(TAA). 2 hunner + 1 1K 28.08 (ESH). 1 ind.
07.09 (TAA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/
Råde.

1998: 1 hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 13.04
(PAJ,ÅSF). 1 2K hunn Øra, Fredrikstad
14.04 (SIV,MPE). 1 hann Kurefjorden,
Rygge/Råde 14-18-19.04 (JRA,ADY).
1hann + 1 hunn Skinnerflo, Råde 17.04
(ØLÅ). 2 hunner Øra, Fredrikstad 18.04
(PAJ,ÅSF). 1 hunn Kurefjorden, Rygge/
Råde 21.04 (MNI). 1 ind. Store Sletter, Råde
29.04 (GBJ). 1 hunn, Kallaksjøen, Trøgstad
01-02.05 (ADY). 2 hunner Hærsetersjøen,
Trøgstad 02.05 (ADY). 1 hunn Kurefjorden,
Rygge/Råde 03.05 (PAJ,ÅSF). 1 hann Krå-
kerøy, Fredrikstad 21.05 (PAJ). 1 2k hann
Øra, Fredrikstad 17.07 (PAJ,ÅSF,GBJ). 1

hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 22.07 (MNI). 1 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 11.08-01.09 (RBO). 1 juv. Øra, Fredrikstad 14.08 (BFR). 1 hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 16.08 (MNI). 2 juv. Lysakermoa, Eidsberg 25.08 (NN). 1 2K hunn, Øra Fredrikstad 29.08 (PAJ,ÅSF). 1 2K hann, Vansjø, Våler 29.08 (LFL,JOR). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.08 (PGR). 1 1K Kurefjorden, Rygge/Råde 02.09 (PAJ,ÅSF,MNI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.09 (JEI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 06.09 (PAJ,ÅSF,MNI). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.09 (PAJ,ÅSF). 1 hunn Kykkelsrud, Askim 13.09 (PTA).

Med alle observasjoner som blir gjort av siv-hauk, er det ikke umulig at den er en årlig hekfugl i Norge.

MYRHAUK *Circus cyaneus*

1998: 1 hann Smelltorp, Trøgstad 14.04 (PTA). 1 hunn Øra, Fredrikstad 18.04 (PAJ,ÅSF). 1 hunn Akerøya, Hvaler 22.04 (BFR). 1 hann, Nygårdsmoa, Fredrikstad 10.05 (GHA). 1 2K hann, Kurefjorden, Rygge/Råde 05.06 (ADY). 1 imm. Akerøya, Hvaler 27.-29.09 (CJA,PTA). 1 ad. hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 12.12 (PAJ,ÅSF). 1 ind. 1 hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 14-15.12 (ÅSF,RBO). Vinterfunn av myrhaug blir ikke gjort hvert år i Østfold, og junifunn er heller ikke vanlig.

UBESTEMT KJERRHAUK *Circus sp.*

1998: 1 ind. Neskilen, Øra, Fredrikstad 20.12 (REI).

FJELLVÅK *Buteo lagopus*

1998: 57 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 10.04 (RBO,ADY).

Et høyt antall for fylket.

KONGEØRN *Aquila chrysaetos*

1991: 1 ungfugl, Moss sentrum, Moss 03.12 (ÅFJ).

1995: 1 ind.1k+ Søndre Søster, Onsøy, Fredrikstad 30.12 (OTE,RTO).

1996: 1 ind.2K+ Gøtelitjern, Aremark 04.02 (AAN). 1 ungfugl, Eidsberg 01.12 (RJK).

1998: 2 ind.1K+ Øra, Fredrikstad 29.08 (PAJ,ÅSF). 1 ungfugl, Fuglevikbukta, Fredrikstad 04.12 (ÅSF). 1 1K+ Kurefjorden, Rygge/Råde 06.12 (RBO,MNI).

FISKEØRN *Pandion haliaetus*

1998: 1 ind. Røsægmoa, Rakkestad 09.10 (MOL) sen obs. Det er også rapportert inn to hekkinger fra Halden kommune.

DVERGFALK *Falco columbarius*

1995: 1 ind. Smedbakken, Fredrikstad 22.04 (ADY).

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 08.04 (CJA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 09.04 (CJA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 10.04 (ADY). 1 hunn Hobølelva/Kure, Våler 10.04 (PTA,SPE). 1hunns Lysakermoa, Eidsberg 12.04 (PTA). 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 13.04 (PAJ,ÅSF). 1 hann og 1 hunn Øra, Fredrikstad 18.04 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.04 (ADY). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.04 (ÅSF). 1 hunn Øra, Fredrikstad 01.05 (PAJ,ÅSF). 1 hann, Hærsetsjøen, Trøgstad 01.05 (ADY). 1 hann, Kallaksjøen, Trøgstad 01-02.05 (ADY). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 24.08 (PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.09 (PTA). 1 ind. Brattestø, Hvaler 13.09 (ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 14.09 (PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 13.10 (ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.10 (PAJ).Akerøya, Hvaler: Til sammen 24 observasjoner av 7 ind. i april/mai, og minst 10 ind. på høsten (AOS).

Dvergalken trekker regulært gjennom fylket vår og høst. Arten tas derfor ut som rapporteringsart fra 01.01.99.

LERKEFALK *Falco subbuteo*

1994: 1 2K Kurefjorden, Rygge/Råde 12.06 (DBE,LFL).

1995: 1 subad. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.05

(ØHA). 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.07 (PTA). 1 1K hunn Kurefjorden, Rygge/Råde 08.09 (HEL). 2 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.09 (TAA). 1 par hekket på en lokalitet i Sarpsborg kommune (LFL,KAT,DBE). 1 par hekket på en lokalitet i Rygge kommune* (LFL,JOR,DBE).

1996: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.05 (JRG).

1997: 1 1k ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 02.08 (RBO).

1998: 1 ind. Hemnessjøen, Trøgstad 24.05 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 23.07 (GBJ).

Hekkefunn er ikke rapportert inn siden 1995, men det betyr nok ikke at lercefalken ikke hekker i fylket lenger. Feltefolket anmodes om å sjekke potensielle lokaliteter og rapportere inn både observasjoner og hekkefunn.

VANDREFALK *Falco peregrinus*

1997: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 13.04 (RBO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 25.04 (RBO). 1 1k+ ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.09 (MNI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 04.10 (MNI). 1 par gikk til hekking på en ny lokalitet SØ i fylket Ø2 (fuglene på Ø1 er nå borte) fuglene la 2 egg og begge eggene klekte, men hekkingen ble allikevel mislykket uvisst av hvilken grunn (Frydenlund Steen 1999).

1998: 1 2K Øra, Fredrikstad 01.05 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 10.04 (RBO). 1 1K+ Øra, Fredrikstad 02.08 (PAJ). 1 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 15.09 (ÅSF). 1 juv. Lysakermoa, Eidsberg 21.09 (TGU). 1 ad. hann. Akerøya, Hvaler 22.08 (CJA,MPE). 1 1K hunn. Akerøya, Hvaler 23.08 (CJA,BFR,MPE). 1 1K hunn. Kurefjorden, Rygge/Råde 26-30.08 (RBO, m.fl). Falkene på Ø2 gikk igjen til hekking og la 3 egg, disse klekket ikke og det mistenkes at det kalde været i rugeperioden ødela hekkingen (Frydenlund Steen 1999)

I Sørøst-Norge (Østfold, Akershus, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust-Agder)

fantas i 1996 minst 26 par og resultatet ble 53+ flygedyktige unger, i 1997 minst 28 par som produserte 65+ flygeferdige unger, i 1998 32 par som fikk fram 42+ unger (Frydenlund Steen 1999). Falkene i Østfold blir ikke flere, etter at de overga hekkeplassen på Ø1 har det blitt etablering på en annen lokalitet kalt Ø2. Denne er faktisk en gammel kjent hekkeplass for vandrefalk og ble antagelig benyttet sist i 1946 og 1947.

JERPE *Bonasia bonasia*

1998: 3 ind. Rauøy, Fredrikstad 10.09 (BFR). *Overraskende observasjon fra skjærgården.*

ORRFUGL *Tetrao tetrix*

1998: 1 hann spilte Akerøya, Hvaler 21.05 (AOS).

RAPPHØNE *Perdix perdix*

1998: 1 ind. Storenga, Fredrikstad 07.11 (PAJ,ÅSF).

Det er ikke godt å si om denne fuglen stammer fra utsettinger (trening av fuglehund) eller er en genuint vill fugl.

VAKTEL *Coturnix coturnix*:

1995: 1 ind. Smedbakken, Fredrikstad 15.06 (Brinjar Dyresen). 1 hann på flg. datoer: 07.07 (TAA), 22.07 (PTA), 23.07 (PTA), 19.08 (TAA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1998: 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 29.05-01.06. (PSY,ØHA). 1 ind Rokkevannet, Halden 21.06. (NN). 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 14.07 (BOT,MKL). 1 ind. (spillende) Østby, Rakkestad 14.05-09.08 (POS). 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 28.08-02.09 (PAJ,ÅSF,MNI,RBO).

5 spillende fugler på et år er bra for Østfold.

VANNRIKSE *Rallus aquaticus*

1998: 1 ind. Kjennejernet, Fredrikstad 24.05 (BFR).

Denne arten er sikkert underrapportert, vi oppfordrer derfor alle til å melde inn sine vannrikeobservasjoner.

MYRRIKSE *Porzana porzana*

1995: 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 25.06 (SPE,JOS).

1997: 1 ind. Dramstadbukta, Rygge 04-07.06 (RBO).

1998: 2 ind Rokkevannet, Halden 21.06 (NN).

ÅKERRIKSE *Crex crex*

1995: 1 ind. Spilte Burum gård, Råde 30.05 (LFL,DBE). 1 ind. spillte Enebekk, Råde 04. og 10.06 (LFL,ALI,DBE). 1 ind. Kamhaug, Halden 05.06 (Johnny Eriksen). 1 ind. Elingård, Onsøy 21.06 (MGU). 1 ind. Degernes, Rakkestad 03-11.08 (H. Lannem, OWK).

1998: 1 ind Kamhaugtjern, Rokke, Halden ultimo mai (JER). 1 ind. Elingård, Fredrikstad 21.06 (MGU). 1 ind. Lannem gård, Degernes, Rakkestad (OWK).

TRANE *Grus grus*

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 28.03 (MNI). 1 par (mulig hekking), Kallak, Trøgstad 13.04-25.04 (PTA,SPE).

Marsfunn av trane er uvanlig hos oss.

TJELD *Haematopus ostralegus*

1998: 1 ind. Vikerkilen, Hvaler 12.01 (CJA m.fl). 1 ind. Framnes, Jeløy, Moss 18.01 (GBJ). 2 ind. Skjærhalden, Hvaler 08.02 (LFL,ALI,JOR,PRA). 4 ind. Femsjøen, Halden 16.05 (AAN). 3 ind. Akerøya, Hvaler 12.12 (BFR,MPE).

Mange vinterobservasjoner til Østfold å være. Rapporter om vinterfugler er ikke årlige.

DVERGLO *Charadrius dubius*

1994: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 24.07 (JNY).

1995: 1 ind. Øra, Fredrikstad 20.05 (CJA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.07 (TAA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 28.07 (ØHA).

1998: 2-3 ind. Reierbukta, Jeløy, Moss 08.05, også observert utover sommeren (GBJ,RBO). 2 ind. Øra, Fredrikstad 16.05 (PAJ,ÅSF). 3 ind. Øra, Fredrikstad 01.06

(PAJ),2 ind. Hestegropa, Rolvsøy, Fredrikstad. (BFR). 2 ind. Øra, Fredrikstad 17.07 (PAJ,ÅSF). 1 ad.+ 1 pull. Øra, Fredrikstad 02.08 (PAJ,ÅSF).

BOLTIT *Charadrius morinellus*

1996: 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.09 (PTA).

1997: 1 hunn, Kurefjorden, Rygge/Råde 15.05 (JRA).

TUNDRALO *Pluvialis squatarola*

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.04 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.11 (ÅSF). 1 ind. Akerøya, Hvaler 12.12 (MPE,BFR).

Vår og vinterobservasjoner er ikke vanlige.

POLARSNIFE *Calidris canutus*

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.-23.04 (TAA,BFR,JRA). 1 ind. Reierbukta, Jeløy, Moss 08.05 (GBJ). 1 ind. Akerøya, Hvaler 16.-18.05 (AOS).

Vårtrekkobservasjoner er sjeldne i fylket.

SANDLØPER *Calidris alba*

1997: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 28.08 (RTA).

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 23.07 (CJA). 1 ind. Rambergbukta, Jeløy, Moss 30.07 (GBJ). 4 ind. Akerøya, Hvaler 29.08 (TAA,JRA,MPE,LPS). 2 ind. Akerøya, Hvaler 19.08 (MGV,BFR,TEN). 1 ind. Akerøya, Hvaler 20.09 (MPE).

DVERGSNIPE *Calidris minuta*

1998: 90 ind. Lysakermoa, Eidsberg 03.09 (TGU).

Høyt tall for arten på en innlandslokalitet og høyt også i Østfold-målestokk.

TEMMINCKSNIFE *Calidris temminckii*

1994: 4 ind. 11.08 (ESH). 2 ind. 12.08 (ESH). 1 ind. 14.08 (JNY). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1995: 1 ind. Krokstadfjorden, Råde 19.05 (ADY). 16 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde

23.05 (HEL). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.07 (JNY). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 21.07 (JNY). 5 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.05 (CJA). 2 ind. Øra, Fredrikstad 20.05 (CJA).
1996: 2 ind. 28.05 (TAA). 2 ind. 31.05 (TAA). 2 ind. 13.08 (ØLÅ). 1 ind. 14.08 (TAA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.
1997: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 31.05 (ADY).
1998: 2 ind. Møkkalassa, Løperen, Hvaler 16.05 (PAJ, ÅSF). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.05 (MNI). 10 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 23.05 (JNY). 15 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.05 (RBO). 2 ind. Kurefjorden, Råde/ Rygge 11.08 (RBO). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 16.08 (TGU). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.08 (RBO). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 28.08 (MNI). 1 ind. Øra, Fredrikstad 29.08 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 05.09 (PTA).

TUNDRASNIPE *Calidris ferruginea*

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.03 (GSA).

Vårobservasjoner er sjeldne og dette individet ankom også svært tidlig.

FJÆREPLYTT *Calidris maritima*

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.10 (PTA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 31.10 (AOS).

FJELLMYRLØPER *Limicola falcinellus*

1995: 7 ind. 27.05 (PKS). 8 ind. 28.05 (PKS). 4 ind. 30.05 (PKS). 1 ind. 01.06 (OMT). 1 ad. 13.07 (HEL,PTA). 1 ad. 13.07-14.07-15.07-18.07 (TAA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1997: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.05 (RBO).

1998: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.06 (ÅSF). 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 03.06 (RBO,TAA,SEN,PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 14-17.08 (RBO). 1 ind.

Kurefjorden, Rygge/Råde 06.09 (PAJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.09 (RBO).
Observasjoner de siste årene viser at det er rimelig stor sjanse til å få se arten om en besøker Kurefjorden den siste uken i mai eller den første i juni.

KVARTBEKKASIN *Lymnocyptes minimus*

1993: 4 ind. Skårakilen, Onsøy, Fredrikstad 09.10 (CJA).

1996: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.10 (JNY).

1998: 1 ind. Skipstadkilen, Hvaler 05.03 (MGV). Akerøya, Hvaler: 1 ind. 13.09 (BFR,CJA). 2 ind. 06.10 (BFR). 2 ind. 08.10 (MPE,LPS). 3 ind. 12.10 (CJA). 2 ind. 14.10 (PTA,SPE). 1 ind. 17.10 (MPE). 1 ind. 07.11 (CJA). 1 ind. 14.11 (MPE). 13 ind. Røsægmoa, Rakkestad 10.10 (BPL,POS). 2 ind. Vestvannet, Tune, Sarpsborg 15.10 (GBJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 24.10 (TWA). 1 ind. Nes, Fredrikstad 25.10 (ÅSF).

13 individer på en lokalitet er svært uvanlig.

DOBBELTBEEKKASIN *Gallinago media*

1997: 1 ind. Røsægmoa, Rakkestad 05.10 (TSL).

1998: 1 ind. Øra, Fredrikstad 06.11 (ÅSF,PAJ).

SVARTHALESPOVE *Limosa limosa*

1995: 1 1K Kurefjorden, Rygge/Råde 26.08-06.09 (TAA,LPS). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.09-23.09 (HEL,RWI).

1996: 1 ind. 13.05 (TAA) og 1 ind. 14.05 (TAA,BFR). Begge obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1997: 2 ind. 15.05 (RTA). 1 ind. 28.08 (ESH). 1 ind. 20.09 (PTA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1998: 2 ind. 01.05 (MNI). 2 ind. 04.08 (ÅSF). Begge obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

SOTSNIPPE *Tringa erythropus*

1994: 2 ind. 01.07 (HEL). 1 ind. 31.07 (ESØ). 1 ind. 14.09 (ESØ). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1995: 1 ind. 24.04 (OMT). 15 ind. 09.05 (ESH). 1 ind. 23.05 (HEL). 1 ind. 26.05 (PKS). 1 ind. 30.07 (TAA). 3 ind. 19.09 (TAA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1996: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.08 (ADY).

1997: 4 ind. 18.06 (PTA). 1 ind. 12.07 (NN). 1 ind. 26.07 (TAA). 1 ind. 29.07 (LPS). 4 ind. 07.08 (TAA). 3 ind. 11.08 (TAA). 3 ind. 20.08 (TAA). 3 ind. 21.08 (SEN). 2 ind. 01.09 (LFL). 3 ind. 07.09 (TAA). 5 ind. 20.09 (PTA). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde.

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.04 (ÅSF). 58 ind. Øra, Fredrikstad 16.05 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.07 (MNI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.08 (MNI). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.08 (ÅSF). 4 1k ind. Lysakermoa, Eidsberg 06.09 (PTA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 20.09 (PAJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 03.09 (JEI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 13.10 (ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18-24.10 (PAJ,RBO,TWA).

Kun vårtrekkobservasjoner av sotsnipe skal fra 01.01.99 rapporteres inn.

RØDSTILK *Tringa totanus*

1998: 1 ind. Vikerkilen, Hvaler 12.01 (CJA m.fl). 1 ind. Skjærhalden, Hvaler 08.02 (LFL,ALI,JOR,PRA). 3 ind. Akerøya, Hvaler 12.12 (MPE,BFR). 3 ind. Søndre Asmaløy, Hvaler 20.12 (ØHA).

Rødstilkene som observeres vinterstid tilhører antagelig underarten T. t. robusta som hekker på Island.

GRØNNSTILK *Tringa glareola*

1998: 1 varslende ind. sann. Hekking, Kråkegullåsen, Vestfjella, Halden 12.06 (AAN). *Grønnstilken er en sjelden hekkefugl på enkelte myrer øst og nordøst i fylket.*

STEINVENDER *Arenaria interpres*

1998: Sannsynlig hekking, Grindskjæra, Onsjø, Fredrikstad 20.06 (ÅSF,PAJ).

Arten har gått mye tilbake i nyere tid og nå hekker bare noen få par i skjærgården bl.a. på denne lokaliteten.

SVØMMESNIPE *Phalaropus lobatus*

1995: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.05 (PKS). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.06 (JST).

POLARJO *Stercorarius pomarinus*

1997: 3 ind. Akerøya, Hvaler 01.11 (JRA,TAA,CJA).

8 funn i Østfold. Høsten 1997 ble det gjort 10 funn av polarjo i Bohuslän (Tyrberg 1998).

TYVJO *Stercorarius parasiticus*

1997: Hekkefunn. Tisler, Hvaler 28.05* (PAJ,ÅSF).

Tyvjoen er en av de mest truede hekkefuglene i Østfold. Den hekker antagelig ikke hvert år i fylket og er de årene den hekker svært utsatt for forstyrrelser fra bl.a. båtfolk.

FJELLJO *Stercorarius longicadus*

1996: 1 kad. Akerøya, Hvaler 17.10* (JRA,BFR).

STORJO *Catharacta skua*

1998: 2 ind. Akerøya, Hvaler 13.06 (MPE,JRA,CJA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 15.10 (PTA,SPE).

SILDEMÅKE *Larus fuscus*

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 03.10 (AOS). Ferskvannshekking, Vadet, Tistedal, Halden 23.05 (AAN).

Dette må være en av de aller første hekkefunn av denne arten ved ferskvann i fylket.

GRÅMÅKE *Larus argentatus*

1998: Hekking, Femsjøen, Halden 13.05 (AAN). Hekking, Store Erte, Halden 16.05 (AAN).

Ferskvannshekkinger.

GRØNLANDSMÅKE *Larus glaucooides*

1998: 1 4K ind. Akerøya, Hvaler 10.04
(BFR,JRA,CJA,MPE).

SVARTBAK *Larus marinus*

1998: Hekking, Store Erte, Halden 16.05
(AAN). Hekking på tre lokaliteter i Søndre
Boksjø, Halden 31.05 (AAN). Hekking,
Femsjøen, Halden 15.06 (AAN).

Ferskvannshekkinger.

KRYKKJE *Rissa tridactyla*

1998: 5000+ ind. hvorav 60% ungfugl 23.10,
og 800+ ind. 24.10, Akerøya, Hvaler
(PTA,JRA).

5000 krykkjer er et stort tall hos oss.

ROVTERNE *Sterna caspia*

1995: 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 25.07
(ØHA).

1997: 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.07
(PAJ,ÅSF).

SPLITTERNE *Sterna sandvicensis*

1989: 1 ind. Asmaløysundet, Hvaler 16.06
(GBJ).

DVERGTERNE *Sterna albifrons*

1977: 1 ad. Akerøya, Hvaler 28.08
(RBO,ATH).

1996: Hekket i Kurefjorden, (PAJ,ÅSF). Første
obs. 06.05 (RBO), siste obs. 30.07 (PTA).

1997: Hekket i Kurefjorden. 12.06* (PAJ,ÅSF).
Første obs. 09.05 (PGR), siste obs. 1ad + 1
juv. 17.08 (ADY).

1998: Hekket i Kurefjorden. 20.06* (PAJ,ÅSF).
Første obs. 13.05 (MNI), siste obs. 2 ind.
26.07 (MNI)

SVARTTERNE *Chlidonias niger*

1994: 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.07
(ESØ).

1997: 3 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.06
(ESÆ).

1998: 1 1K ind. Brattestø, Asmaløy, Hvaler
30.09 (PTA).

LOMVI *Uria aalge*

1998: 1 ind. Bjørnevågen, Fredrikstad 27.07
(TEN).

ALKE *Alca torda*

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 13.06 (AOS).
Arten observeres sjelden hos oss sommerstid.

ALKE/LOMVI *Alcidae sp.*

1998: 3 ind. dir. Akerøya, Hvaler 13.06 (AOS).
1 ind. Akerøya, Hvaler 31.07 (AOS).

LUNDE *Fratercula arctica*

1998: 1 ind. Lyngholmen, Papperhavn, Vest-
erøy 17.02 (TEN). 1 2K ind. Akerøya, Hva-
ler 15.03 (PAJ). 1 3K+ ind. Nordboen, Vest-
erøy, Hvaler 15.03 (PAJ). 1 2K ind. mellom
Svarteboene og Vaugebrottet 15.03 (PAJ). 1
ind. Garnholmen, Fredrikstad 18.04 (TEN).

RINGDUE *Columba palumbus*

1998: 32 ind. Øra, Fredrikstad 11.01
(PAJ,ÅSF).

*Det ble registrert trekk av ringdue både på
Skagen, Danmark, og Falsterbo, Sverige den
samme dag.*

GJØK *Cuculus canorus*

1998: 1 unge ble observert matet av heipiplerke
Akerøya, Hvaler 11.08 (AOS).

HUBRO *Bubo bubo*

1998: 1 kad., Skinnerflo, Råde 24.02 (GBJ).

HAUKUGLE *Surnia ulula*

1998: 1 ind. Rød, Asmaløy, Hvaler 09.10
(MPE,SIV,LPS).

*Arten observeres ikke årlig i fylket og spesielt
ikke på øyene i fjorden.*

JORDUGLE *Asio flammeus*

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 05.-07.04
(MPE,BFR,JRA,TAA). 2 ind. Akerøya, Hva-
ler 09.04 (CJA). 1 ind. Øra, Fredrikstad
07.04 (PAJ,ÅSF). 1-2 ind. Akerøya, Hvaler
08.-10.04 (BFR,JRA). 1 ind. Kurud, Trøg-

stad 19.04 (PTA). 1 ind. Heia, Hvaler 23.05 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.-23.09 (JRA). 2 ind. Akerøya, Hvaler 06.-07.10 (BFR,LPS,MPE). 1 ind. Akerøya, Hvaler 09.-12.10 (LPS,CJA).

NATTRAVN *Caprimulgus europaeus*

1995: 1 ind. Arneberg, Råde 04.06 (DBE,ALI,LFL).

1998: 2 ind. Elgsjøen, Idd, Halden 06.06 (AAN). 1 ind. Medbrød, Halden 12.06 (AAN). 1 ind. Ryggerød, Halden 12.06 (AAN). 1 ind. Mjølnerødmoen, Halden 12.06 (AAN). 1 ind. Høyås, Halden 12.06 (AAN). 1 ind. Torbyhøgda, Halden 12-22.06 (AAN). 1 ind. Tombdalen, Råde 21.06 (LFL). 1 ad hann, r.mrk. Rørfjell, Råde 21.06 (LFL). 1 ind. Rørfjell, Råde 21.06 (LFL). 1 ind. Rørfjell, Onsøy 21.06 (LFL). 1 ind. Kjennejernet, Fredrikstad 22.06 (PAJ,ÅSF). 1 ad. hann r.mrk. Rørfjell, Råde 28.07 (LFL). 2 ind. Akerøya, Hvaler 27.09 (CJA,PTA).

VENDEHALS *Jynx torquilla*

1998: 3 ind. Akerøya, Hvaler 23.04 (TAA,BFR,JRA). 1 ind. Asmaløy, Hvaler 24.04. (MGV). 1 ind. Akerøya, Hvaler 25.04 (CJA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 12.05 (CJA,BFR). Hekkefunn, Dødhaug, Aremark 06.07 (MOL).

GRÅSPETT *Picus canus*

1998: 1 ind. Bunessjøen, Halden 02-13.10 (TGU).

Arten er svært sjelden i Østfold og de fleste observasjonene blir gjort øst i fylket.

DVERGSPETT *Dendrocopos minor*

1997: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 31.10 (PTA).

1998: 1 ind. Kykkelsrud, Askim 09.02 (PTA). 1 ind. Rambergåsen, Jeløy, Moss 15.02 (GBJ). 1 ind. Pernesodden, Øra, Fredrikstad 19.02 (GBJ). 1 ind. Grimsøy, Sarpsborg 04.03 (TGU). 1 ind. Alby, Jeløy, Moss 15.04

(BFR). 1 hann Ovensundet, Råde 27.04 (PTA). Hekking, Veden, Halden 06.06 (AAN). 1 ind. Hestegropa, Rolvsøy, Fredrikstad 07.06 (BFR). Hekking, Lilløya, Femsjøen, Halden 15.06 (AAN). 1 ind. Fuglevik, Fredrikstad 07.10 (GHA). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 09.-10.08 (PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (PAJ,LGR,PGR). 1 hunn Akerøya, Hvaler 31.10 (BFR,MPE). 1 hann Storesand, Skiptvedt 10.12 (GBJ). 1 hunn, Kurefjorden, Rygge/Råde 15.12 (RBO).

TRETÅSPETT *Picoides tridactylus*

1998: «Ringet» gran, Lilløya, Femsjøen, Halden 04.06 (AAN).

TRELERKE *Lullula arborea*

1995: 3 ind. Borredalen, Fredrikstad 01.04 (ADY).

1998: 2 ind. Rørfjella, Fredrikstad 22.03 (ADY). 1 ind. Akerøya, Hvaler 02.-07.04 (MPE,TAA,BFR,JRA). 2 ind. Hankøsundet, Fredrikstad 10.04 (LFL). 1 ind. Borredalsvannet, Fredrikstad 05.05 (TSØ). 1 ind. Holmberg, Aspedammen, Halden 21.05 (AAN). 1 ind. Huseby, Fredrikstad, 01.06 (CJA). 1 ind. Elgsjøen, Idd, Halden 07.06 (AAN). 1 ind. Kråkegullåsen, Vestfjella, Halden 12.06 (AAN). 1 ind. Grimsøya, Sarpsborg 18.10 (TGU). 1 ind. Akerøya, Hvaler 20.10 (JRA,PTA).

Dette er innrapporterte fugler og er på ingen måte et bilde på forekomsten i fylket. Vi vil gjerne at alle observasjoner av denne arten rapporteres hvert år da Østfold trolig er det eneste fylket i landet som har en livskraftig bestand av arten.

FJELLERKE *Eremophila alpestris*

1996: 9 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.12 (ADY).

1998: 6 ind. Akerøya, Hvaler 07.11 (CJA). "Flokker" av fjellerke er ikke vanlige hos oss, som regel observeres enkeltindivider.

HEIPIPLERKE *Anthus pratensis*

1998: 1 ind. Kirkøy, Hvaler 20.12 (ØHA).

Vinterfunn.

LAPPIPLERKE *Anthus cervinus*

1993: 1 ind. Skårakilen, Onsøy, Fredrikstad 09.10 (CJA).

1995: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.09 (MNI).

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.08 (RBO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.08 (RBO). 1 ind. Akerøya, Hvaler 14.09 (CJA). 1 ind. Langvold, Rakkestad 16.09 (POS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.09 (JRA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 29.09 (PTA).

VINTERERLE *Motacilla cinerea*

1993: 1 ind. Os Allé, Halden 07.12 (CJA).

1995: 1 1K Kurefjorden, Rygge/Råde 21/7 (JNY).

1998: 1 ind. Svinndal, Våler april. (ØLÅ). 3 ind. Lekum mølle, Eidsberg 10.04 (MPE,LPS,TAA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 13.10 (PTA). 1 1K hann, Bunessjøen, Halden 18.10 (TGU). 1 hann. Kurefjorden, Råde 15.12 (ÅSF).

Selv om navnet er vintererle foreligger det ikke mange vinterfunn hos oss.

LINERLE *Motacilla alba alba*

1998: 1 ind. Sellebakk, Fredrikstad 08.11 (JRA,LPS,CJA). 1 ind. Gudeberg, Fredrikstad 04.12 (MGV).

Vinterfunn.

FOSSEKALL *Cinclus cinclus*

1997: 1 ind. Kurud, Trøgstad 19.04 (PTA). 1 ind. Langnes, Askim 31.10 (PTA). og 2 ind. 01.11 (PTA,SPE). 2 ind. Solbergfoss, Askim 01.11 (PTA,SPE). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 02.11 (PTA). 12+ ind. Vamma, Askim 03.11 (PTA,SPE). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 15.11-28.12 (PTA)

1998: 1 ind. Mørkelva, Våler 18.01 (LFL,JRO,PRA). 2 syngende ind.

Ågårdselva, Tune, Sarpsborg 26.01 (GBJ). 1 ind. Ganerød, Halden 08.02 (AAN). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 09.02 (PTA). 1 ind. Vadet, Tistedal, Halden 19.02 (AAN). 1 ind. Nedre Hivann, Degernesfjella, Rakkestad 28.10 (AAN). 1 ind. Brekke sluser, Halden 30.12 (AAN).

JERNSPURV *Prunella modularis*

1995: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.01 (ADY).

Vinterfunn.

RØDSTRUPE *Erithacus rubecula*

1998: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.01 (GBJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.12 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kirkøy, Hvaler 20.12 (ØHA). 1-2 ind. Framnes, Jeløya, Moss vinteren 97/98 og des. 98 (GBJ).

Vinterfunn. Går ut av rapp.lista fra 01.01.99.

NATTERGAL *Luscinia luscinia*

1994: 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 03.06 (NN).

1995: 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 23.05 (HEL). 1 ind. Råde stasjon, Råde 30.05 (DBE,LFL). 1 ind. Auberghølen, Råde 30.05 (DBE,LFL). 1 ind. Auberghølen, Råde 04.06 (DBE,ALI,LFL).

1996: 1 hann Kurefjorden, Rygge/Råde 27.05 (TAA).

1998: 1 ind. Huser, Hvaler 11.05-28.05 (MGV,RVI). 1 ind. Ramberg, Jeløya, Moss 13.05 (HVI). 1 ind. Fredagshølet, Hvaler 21.05 (KHE). 1 ind. Augeberghølen, Råde 24.05-12.06 (BFR,CJA, m.fl). 1 ind. Skuggerød, Fredrikstad 29.05 (ADY). 1 ind. Enebekk, Råde 29.05 (ADY). 2 ind. Huser, Hvaler 29.05-01.06 (MGV,RVI). 1 hann Reiertangen, Jeløy, Moss medio mai- medio juni (1 ind. sett med mat i nebbet 19.06) (RBO). 1 hann Nesparken, Moss 02-10.06 (RBO,MNI). 3 ind. Melleby/Rygge krk. 31.05 (ADY). 1 ind. Elingård, Fredrikstad 31.05 (ADY). 1 ind. Teibern, Larkollen,

Rygge 07.06 (RFR). 1 ind. Huser, Hvaler
11.06 (MGV). 1-2 ind. Akerøya, Hvaler
12.05-06.06 (CJA). 2 ind. Rauer, Fredrik-
stad 12.06 (GHA,BFR,GBJ).

SVARTRØDSTJERT *Phoenicurus ochruros*
1998: 1 2K hann, Akerøya, Hvaler 22-23.04*
(BFR,TAA,JRA).

RINGTROST *Turdus torquatus*
1998: 26 ind. (19 i en flokk), Akerøya, Hvaler
23.04 (CJA).

GRESSHOPPESANGER *Locustella naevia*
1997: 1 syngende ind. Kureå, Rygge 07.-09.06
(RBO). 1 syngende ind. Rygge krk. Rygge
08.06 (PAJ,ÅSF,TSØ).
1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 30.04
(MPE,TAA). 1 syngende ind. Rokkevannet,
Halden 21.06 (TGU).

SIVSANGER *Acrocephalus shoenobaenus*
1995: 2 ind. Auberghølen, Råde 04.06
(DBE,ALI,LFL).
1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 30.04
(TAA,MPE). 1 ind. Augeberghølen, Råde
25.05 (BFR). 3 ind. Skårakilen, Fredrikstad
28.05-22.06 (ADY,CJA m.fl). 1 ind. Kallak-
sjøen, Trøgstad 29.05 (ØHA). 2 ind.
Augeberghølen, Råde 01.06 (CJA). 1 ind.
Kurefjorden, Rygge/Råde 21.07 (PAJ,ÅSF).

MYRSANGER *Acrocephalus palustris*
1995: 1 ind. Revhaug, Råde 04.06
(LFL,ALI,DBE). 1 ind. Arneberg, Råde
04.06 (DBE,ALI,LFL). 3 ind. Enebekk,
Råde 04.06 (DBE,ALI,LFL).
1998: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 14.05
(ADY). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 24.05
(BFR). 1 ind. ml. Enebekk og
Augeberghølen, Råde 29.05 (ADY). 1 ind.
Arneberghølen, Råde 29.05 (ADY). 1 ind.
Kjennetjernet, Fredrikstad 30.05 (ADY). 2
ind. Skårasletta, Fredrikstad 31.05 (ADY). 1
ind. Skinnerflo N., Råde 31.05 (ADY). 3
ind. Augeberghølen N., Råde 31.05 (ADY).

1 ind. Råde st., Råde 31.05 (ADY). 2 ind.
Tombsletta, Råde 31.05 (ADY). 1 ind. Tas-
kenbekken, Rygge 31.05 (ADY). 1 ind
Kureåa, Rygge 31.05 (ADY). 1 ind. Huseby,
Fredrikstad 31.05 (ADY). 1 ind Kure-
fjorden, Rygge/Råde 03.06 (RBO). 1 ind.
Augeberghølen, Råde 04.06 (BFR). 2 ind.
Kurefjorden, Rygge/Råde 05.06 (ADY). 1
hann Skårakilen, Fredrikstad 06.06 (RBO).
1 ind. Veden, Halden 06.06 (AAN). 1 ind.
Hisingby, Skinnerflo, Råde 07.06 (ADY). 1
ind. Ørmen bru, Fredrikstad 07.06 (ADY). 1
ind. Strømnes, Råde 07.06 (ADY). 2 ind.
Andersrød, Råde 07.06 (ADY). 1 ind.
Grimsøy, Sarpsborg 08.06 (TGU). 1 ind.
Sønstegård, Berg, Halden 10.06 (AAN). 1
ind Langøya, Fredrikstad 11.06 (JER). 3
ind. Viersholm/Myra, Råde 12.06 (ADY). 2
ind. Enebekk, Råde 12.06 (ADY). 1 ind.
Tverrbekk, Råde 12.06 (ADY). 2 ind.
Augeberghølen, Råde 12.06 (BES). 1 ind.
Bø, Torpedalen, Halden 12-22.06 (AAN). 3
ind. Skårasletta, Fredrikstad 19.06 (ADY). 2
ind Huseby, Fredrikstad 19.06 (ADY). 2
hanner Skinnerflo, Råde 19.06 (RBO). 2
hanner Augeberghølen, Råde 19.06 (RBO). 1
hann Arneberghølen, Råde 19.06 (RBO). 1
hann Dilling, Rygge 19.06 (RBO). 1 ind.
Rygge krk./Dilling 21.06 (PAJ,ÅSF). 3 ind.
Enebekk, Råde 22.06 (ADY). 1 ind. Idde-
sletta, Halden 22.06 (AAN). 1 hann, Dil-
ling, Rygge 03.07 (RBO).

MUNK *Sylvia atricapilla*
1993: 1 ind. Selbak, Fredrikstad 21.12 (CJA).
1998: 1 hann+ 1 hunn, Refne, Halden nov., og
1 hann samme sted 22.12 (JBO).
Vinterfunn.

GRANSANGER *Phylloscopus collybita*
abietinus
1998: 2 ind. i sang Skipstadsand, Hvaler 02.07
(BFR,GHA,BPL)

LØVSANGER *Phylloscopus trochilus*

1998: 1 ind. r.mrk. Akerøya, Hvaler 12.10 (PTA,SPE)

SKJEGGMEIS *Panurus biarmicus*

1990: 1 hann + 1 hunn, Øra, Fredrikstad 11-25.11 (ESH). 1 ind. Øra, Fredrikstad 15.12 (MGU).

1991: 1 hann + 1 hunn, Øra, Fredrikstad 26.01 (ESH). 11 ind. Øra, Fredrikstad 17.11 (ALA). 9+ ind. Øra, Fredrikstad 25.12 (ALA).

1992: 3+ ind. Øra, Fredrikstad 06.04 (GBJ). 3+ ind. Arekilen, Hvaler 27.12 (MGV,RVI,TOA).

1993: ukjent ant. hørt, Arekilen, Hvaler høst (GBJ).

1996: 2+ ind. Arekilen, Hvaler 29.02 (GBJ).

1998: 1 par Hestholmen, Øra, Fredrikstad 14.08 (BFR). 8 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 04.10 (PAJ). 4 ind. Øra, Fredrikstad 10.10 (PAJ,ÅSF). 2 hanner + 2 hunner, Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (PAJ,LGR,PGR). 7 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (MNI). 5 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.10 (MNI). 5 ind. Øra, Fredrikstad 06.11 (PAJ,ÅSF). 3+ ind. Skårakilen, Fredrikstad 09.11 (GBJ). 5 + ind. Øra, Fredrikstad 14.11 (TGU). 5+ ind. Øra, Fredrikstad 15.11 (PTA). 1 hann+ 2 hunner, Kurefjorden, Rygge/Råde 15 og 17.11* (MNI,JEI,RBO).

VARSLER *Lanius excubitor*

1995: 1 ind. Elingård, Fredrikstad 20.10 (ADY). 1 ind. Huseby, Fredrikstad 17.12 (ADY).

1997: 1 ind. Kurefjorden, Rygge 31.10 (PTA). 1 ind. Hæra, Trøgstad 13.11 (PTA,SPE).

1998: 1 ind. Øra, Fredrikstad 08.02 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.02-01.03 (RBO). 1 ind. Tomb, Råde mars (ØLÅ). 1 ind. Øra, Fredrikstad 21.03 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Grimsøya, Sarpsborg 15.04 (TGU). 1 ind. Akerøya, Hvaler 19.-20.09

(MGV,BFR,TEN,MPE). 1 ind. Kuvauen, Hvaler (TSØ). 1-4 ind. Akerøya, Hvaler 05.-11.10, 3 ind. ble ringmerket (BFR,LPS,MPE,PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.10 (PAJ). 1 ind. Bunessjøen, Halden 18.10 (TGU). 1 ind. Bærøe, Hobøl 31.10 (PTA). 2 ind. Øra, Fredrikstad 06.11 (PAJ,ÅSF). 1 ind. Øra, Fredrikstad 14.11 (PAJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 06.12 (RBO). 3 ind. Øra, Fredrikstad 16.12 (ÅSF). 1 ind. Ullerøysletta, Sarpsborg. 1 ind. Augeberghølen 28.12 (ADY). 1 ind. Berg, Halden 28.12 (MOL). 1 ind. Buerbakkene, Rakkestad 31.12 (TGU).

NØTTEKRÅKE *Nucifraga caryocatactes*

1995: 11 ind. 26.08 (HEL). 1 ind. 26.08 (TAA). 1 ind. 17.09 (KAT). 2 ind. 30.09 (MNI). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/Råde. 1 ind. Jeløy, Moss 07.12, viste karakterer til smalnebbet. (ADY).

1997: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.10 (MNI).

1998: 4 ind. Øvre Ramberg, Moss 22.03 (LFL,T.Skovdahl). 1 ind. Årvolltangen, Rygge (GHA). 1 ind. (smalnebbet) Halden 01-07.08 (MOL). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 29.08 (PTA). 1 ind. Asak, Halden 29.08 (AAN). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 06.09 (PAJ,ÅSF,MNI). 1 ind. Jeløy, Moss 07.09 (LFL). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.09 (PAJ,ÅSF). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 15.09 (ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.09 (PAJ,MNI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 21.09 (RWD). 2 ind. Statens hus, Moss 25.09 (GBJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (PAJ,LGR,PGR). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.10 (MNI). 1 ind. Jeløy, Moss 18.10 (RBO). 1 ind. Jeløy, Moss 28-30.11 (RBO). 1 ind. Sletner, Eidsberg 03.12 (GHA).

KORNKRÅKE *Corvus frugilegus*

1995: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 25.04 (OMT).

1998: 1 ind. Øra, Fredrikstad 07.03 (PAJ,ÅSF).

1 ind. Tune, Sarpsborg primo mars (ØLÅ). 1
2k ind. Akerøya, Hvaler 23.04
(JRA,TAA,BFR). 1 ad. Kurefjorden, Rygge/
Råde 27.04 (LPS,TAA). 1 ind. Kurefjorden,
Rygge/Råde 06.06 (MNI). 1 ind. Øra, Fred-
rikstad 03.10 (PAJ). 1 ind. Krogstadfjorden,
Råde 28.12 (ADY).

Sju observasjoner på et år er "mye" i Østfold.

RAVN *Corvus corax*

1998: Hekking, ved sjøen Risen, Marker 09.05
(OWK).

GRÅSPURV *Passer domesticus*

1998: 1 hunn Akerøya, Hvaler 10.-11.08
(BFR,CJA).

*Det er sjelden at denne arten påtreffes ute på
de ytterste øyene selv om det finnes små
bestander på de større øyene lenger inne.*

STILLITS *Carduelis carduelis*

1998: 12 ind. Tista, Halden 06.01 (MOL). 1
ind sang, Basartaket, Moss, 23.01 (LFL). 4
ind. Balaklava, Moss, 24.01 (LFL). 10 ind.
Gimle, Moss 07.02 (LFL) 1 ind. Vikertan-
gen, Hvaler, 08.02 (BFR) 2ind. Hest-
holmen, Øra, Fredrikstad, (BFR,GHA,GBJ).
12 ind. Nøkkledypet, Fredrikstad 22.02
(ÅSF). 2 ind. Smertu, Kråkerøy, Fredrikstad
27.03 (PAJ). 5 ind. Buskogen, Kråkerøy,
Fredrikstad 27.03 (PAJ). 1 ind. sang, Nes-
parken, Moss 01.04 (LFL). 1 ind. Kure-
fjorden, Rygge/Råde 19.04 (ADY). Hekking,
Langøya, Fredrikstad 16.05 (MGV). 8 ind.
Kurefjorden, Rygge/Råde 23.08
(PAJ,MNI,ADY). 3 ind. Kurefjorden,
Rygge/Råde 19.09 (PAJ,MNI). 4 ind. Øra,
Fredrikstad 20.09 (PAJ). 1ind. Kurefjorden,
Rygge/Råde 04.10 (PAJ). 6 ind. Øra, Fred-
rikstad 10.10 (PAJ,ÅSF). 25 ind. Jeløy,
Moss 08.10 (RBO). 5 ind. Kurefjorden,
Rygge/Råde 01.11 (RBO). 40 ind. Øra, Fred-
rikstad 14.11 (TGU). 12 ind. Tistas utløp,
Halden 27.12 (MOL).

Kun hekkefunn skal rapporteres fra 01.01.99.

TORNIRISK *Carduelis cannabina*

1998: 4 ind. Øra, Fredrikstad 24.12 (PAJ,ÅSF).
*En overraskende observasjon, det er svært
sjelden å påtreffe tornirisk i Østfold vinterstid.*

POLARSISIK *Carduelis hornemanni*

1995: 1 1K+, Grinda, Spydeberg 21.12 (PTA).

ROSENFINK *Carpodacus erythrinus*

1981: Hekking, Hærsetsjøen, Trøgstad mai-
juni* (AHA,JOS).

1996: 1 hann på flg. datoer: 05.06 (TAA),
06.06 (MVA), 13.06 (TAA), 26.06 (BFR).
Den 07.06 ble det observert 1 hann og 1
hunn, hannen hadde mat i nebbet. (MVA).
Alle obs Kurefjorden, Rygge/Råde.

1997: Hann + hunn 28.05 (ØHA), 1 hann på
flg. datoer: 31.05 (ADY), 02.06 (TAA),
03.06 (TAA), 04.06 (NN), 08.06 (ADY),
15.06 (ADY). Alle obs. Kurefjorden, Rygge/
Råde.

1998: 1 ind.Kurefjorden, Rygge/Råde 14.05
(ADY). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde
29.05 (MNI). 1 ind. Skipstadkilen, Hvaler
01.06 (CJA). 1 2K hann, Kurefjorden,
Rygge/Råde 01.06 (ÅSF, MNI). 2 ind. (1ad.
hann), Reiertangen, Jeløy, Moss 02.06
(RBO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde
05.06 (ADY). 1 ind. Veden, Halden 06.06
(AAN). 5 ind. Rauøy, Fredrikstad 12.06
(BFR,GHA,GBJ) 1 hann Kykkelsrud, Askim
08.07 (PTA).

KONGLEBIT *Pinicola enucleator*

1994: 1 hann, Ankerfjella, Aremark 02.01
(AAN).

1997: 1 ind. Evenrød, Fredrikstad 08.03 (ÅSF).

1998: 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 15.11
(RBO,MNI,JEI). 1 hann, død, Tomb, Råde
07.11* (JIB). 12 ind. Kurefjorden, Rygge/
Råde 17.11* (RBO). 1 ind. Kurefjorden,
Rygge/Råde 20.11 (ÅSF). 20+ Åvangen,
Moss 29.11 (NCL). 4 ind. Bunessjøen, Hal-
den 07.12 (TGU).22 ind. Høyden, Moss
09.12 (MNI). 6 ind. Rød, Kråkerøy, Fredrik-
stad 13.12 (PAJ). 2-11 ind. Kapellfjellet,

Fredrikstad 26.12.98-03.01.99* (PAJ,ÅSF).
2-9 ind. Barkedalen, Fredrikstad 23.11.98-
03.01.99* (PAJ,ÅSF,m.fl). 1 hunnfarget,
Mosseelva, Moss 06.12 (MNI,RBO). 7 ind.
Næringsrød, Gimle, Halden 31.12
(TOL,KOL,MOL).

Invasjonen vinteren 1998/99 berørte også Østfold. Ikke siden invasjonen vinteren 1976/77 har det blitt observert så mange konglebit i fylket.

KJERNEBITER *Coccothraustes*
coccothraustes

1998: 8 ind. Tistedal,Halden 05.01 (SEN). 2
ind. Orkerødparken, Moss 01.02
(LFL,JOR,ALI). 1 hann, Sellebakk, Fredrik-
stad 12.02 (SEN).

Åtte ind. i en flokk er et svært stort tall for fylket vårt.

HORTULAN *Emberiza hortulana*

1998: 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.08
(CJA,BFR,JRA,TGU).

SIVSPURV *Emberiza schoeniclus*

1998: 1 ind. Øra, Fredrikstad 24.12 (PAJ,ÅSF).
Vinterobservasjon.

Observatører:

AAN=Anfred Antonsen, ADY= Arve Dyresen,
AHA= Atle Haga, ALA= Asgeir Larsen, ALI=
Anne Linquist, AOS= Akerøya Ornitologiske
Stasjon, BES= Bjørn Einar Sakseid, BFR= Bjørn
Frostad, BGU= Bjørn Gundersen, BOT= Bjørn
O. Tveit, BPL= Bjørn Petter Løfall, CJA= Chris-
ter Jakobsen, DBE= Dan Bendixen, DFL= Da-
niel Faye Lund, ESA= Erik Sandersen, ESH=
Egil Sankey Hansen, ESÆ= Erik Sæter, ESØ=
Eivind Sørnes, GBJ= Gunnar Bjar, GHA= Geir
Hardeng, GSA= G.S. Andersen, HEL= Håvard
Ellingsgård, HGR= Håkon Gregersen, HKN=
Halvor Knutsen, HVI= Håkon Vindenes, JBO=
Jørn B. Olsen, JEB= Jan Erik Berglien, JEI= Jan
Erik Iversen, JER= Johnny Eriksen, JIB= Jan
Ingar Båtvik, JNY= Jarl Nystrøm, JOR= Jo

Ranke, JOS= Johnny Steen, JRA= John Stener-
sen, KAT= Knut A. Trondsen, KHE= Kai
Hermansen, KOL= Kjell Olsen, LFL= Lennart
Fløseth, LGR= Lars Grandalen, LPS= Lasse P.
Simensen, MGU= Morten Günther, MGV= Mor-
ten G. Viker, MKL= Magne Klann, MNI= Mor-
ten Nilsen, MOL= Morten Olsen, MPE= Magne
Pettersen, MVA= Morten Vang, NCL= Nicholas
Clarke, OMT= Ole Morten Toften, OTE= Ole
Tendal, OWK= Ola Wergeland Krog, PAJ= Per-
Arne Johansen, PGR= Per Grandalen, PKS= Per
Kristian Slagsvold, POS= Per Otto Suther, PRA=
Peter Ranke, PRO= Petter R. Osbak, PSY= Per
Ole Syvertsen, PTA= Per Tangen, RBO= Rune
Botnermyr, REI= Roar Eilertsen, RFR= Roar
Frølandshagen, RJK= Rolf Jørgen Kullerud,
RSO= Rune Solvang, RTA= ? RTO=Rune Tor-
gersen, RVI= Richard Viker, RWI= Rune Wiggen,
SEN= Stein Engebretsen, SIV= Sidsel Iversby,
SLU= Sebastian Ludvigsen, SPE= Steinar Peder-
sen. TEN= Torfinn Engdal, TGU= Terje Gustav-
sen, TOA= Tomas Aarvak, TOL= Thore Olsen,
TSL= Tor Sletner, TST= Tor Strøm, TSØ= Tor
Sørli, TTA= Torill Tangen, TWA= Truls W. An-
dersen, TAA= Tommy A. Andersen, ØHA= Øy-
vind Hagen, ØLÅ= Øyvind Lågbu, ÅFJ= Åsmund
Fjellbakk, ÅSF= Åge Sten Fredriksen.

Litteratur:

Fredriksen, Å.S. & Johansen P-A. 1999. Stor-
skarv Phalacrocorax carbo ny hekkefugl i Øst-
fold. *Natur i Østfold* 18: 21-24.
Frydenlund Steen, O (red.) 1999. *Vandrefalken.*
Prosjekt vandrefalk Sørøst-Norge. Nr 4. 1996-
1998. 66s.
Tyrberg, T. 1998. Fågelrapport för 1997. I
Fågelåret 1997. *Vår Fågelvärld supplement nr.*
30: 89-139.
Wergeland Krog, O.M. 1998. Havsvale
Hydrobates pelagicus i Østfold. *Natur i Øst-*
fold 17(1-2): 71-73

Tegnforklaring:

Imm. = immaturus – ung fugl; gjerne brukt
istedenfor 1K

Subad. = subadultus – fugl som verken er juvenil eller adult.
 Ad. = adultus – fugl i voksen drakt.
 Juv. = juvenilus – fugl i sine første leve-måneder.
 1K = fugl i sitt første kalenderår.
 2K, 3K osv. = fugl i sitt andre, tredje kalen-

derår osv.
 1K+ = fugl i sitt første leveår eller eldre.
 Kad. = kadaver.
 Dir. = direkte trekkende fugl.

* = funnet er godkjent med belegg.

Aktuelle observasjoner som er inne til behandling i NSKF:

Art	Sted	Dato	Anm.
Fuglekongesanger	Akerøya	19 og 20.10.96	2 ind.
Aftenfalk	Rakkestad	06-07.09.97	
Østsanger	Kallak/Hærset	02-03.06.95	
Elvesanger	Rokkevannet	11.07+15.07.94	
Krikkand (carolinensis)	Kurefjorden	24.04.98	
Busksanger	Jeløya	20.06.98	
Sørnattergal	Moss	02-04.06.98	
Hvitøyeand	Halden?	?	4 hanner
Aftenfalk	Askim	?	

Følgende arter er rapportert, men beskrivelse til LRSK er ikke mottatt:

Art	Sted	Dato	Observatør(er)
Gresshoppesanger	Jeløy	Ult. mai 98	??
Gresshoppesanger	Rokkevannet	21.06.98	??
Gresshoppesanger	Kallaksjøen	Med. mai 98	Øyvind Hagen
Havørn	Jeløya	15.11.98	Bjørn R. Eriksen
Hvitryggspett	Folkå, Halden	07.11.98	Morten Olsen
Kongeørn	Berby	12.12.98	Morten Olsen
Kongeørn	Degernes	27.03.98	Bjørn Harald Larsen
Konglebit	Liholt	21.11.98	Bjørn Petter Løfall
Konglebit	Rakkestad	16.11.98	Bjørn Petter Løfall
Art	Sted	Dato	Observatør(er)
Konglebit	Rokke	14.11.98	Bjørn Petter Løfall
Konglebit	Veum	14.11.98	Roar Eilertsen
Lerkefalk	Vansjø	16.08.98	Petter R.Osbak
Polarsvømmesnipe	Akerøya	13.10.98	Rune Bosy
Rovterne	Vansjø	16.08.98	Petter R Osbak
Snøggås	Kurefjorden	17.09.95	Truls Andersen
Snøggås	Kurefjorden	05.10.96	Sebastian Ludvigsen
Snøggås	Kurefjorden	24.08.97	Lasse P. Simensen

forts.

Snøgåås	Kurefjorden	07.09.97	Truls Andersen
Storlire	Akerøya	23.10.98	AOS
Stripegåås	Kurefjorden	14.09.98	Åge Sten Fredriksen
Stripegåås	Kurefjorden	01-02-06-95	Truls Andersen
Tundragåås	Kurefjorden	30.09.95	Morten Nilsen
Tundragåås	Kurefjorden	20.07.97	Truls Andersen
Vandrefalk	Halden	08.08.98	Lennart Fløseth
Vandrefalk	Kurefjorden	15.09.98	Åge Sten Fredriksen
Vandrefalk	Rakkestad	29.08.98	Per Otto Suther
Vandrefalk (hekk.)	Halden	21.05.98	Geir Hardeng

Beskrivelse av disse observasjoner ønskes snarest sendt til:

LRSK- Østfold

V/ Per-Arne Johansen

Buskogen 2

1675 Kråkerøy

LRSK Østfold:

Komiteen består av følgende medlemmer: Rune Botnermyr, Moss, Stein Engebretsen, Fredrikstad og Tommy Andersen, Fredrikstad.

Sekretær har vært: Bjørn Frostad, Fredrikstad og er nå Per-Arne Johansen, Fredrikstad.

Hjemmeside

LRSK-Østfold har nå fått egen hjemmeside. Adressen er:

<http://home.sol.no/~zana>